

សំណុំរឿង ០០២/០២

ព័ត៌មានសង្ខេប

សំណុំរឿង ០០២/០២ គឺជាការជំនុំជម្រះទីពីរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដែលជាទូទៅ ហៅថា សាលាក្តីខ្មែរក្រហម។ ខៀវ សំផន និង នួន ជា គឺជាជនជាប់ចោទនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ។ ការជំនុំជម្រះក្តីនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ បានចាប់ផ្តើម នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤។

សក្ខីកម្មចំនួន ១៨៥ នាក់

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានស្តាប់សក្ខី

កម្ម៖

សាក្សីចំនួន ១១៤ នាក់

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន

៦៣ នាក់

និង អ្នកជំនាញចំនួន ៨ នាក់ ។

មាន

សវនាការចំនួន

២៧៤ ថ្ងៃ

៧៧.៩៣១ នាក់

បានចូលរួមសវនាការ។ អ្នកចូលរួមទាំង

នោះមាន សាធារណជន មន្ត្រីរាជរដ្ឋា

ភិបាល អ្នកការទូត អ្នកសារព័ត៌មាន

តំណាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ខៀវ សំផន

- កើតនៅថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៣១ នៅខេត្តស្វាយរៀង
- សិក្សានៅប្រទេសបារាំង និងបោះពុម្ពផ្សាយនិក្ខេបបទពីការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់គាត់ ដែលមានចំណងជើងថា “សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជា និងបញ្ហាឧស្សាហូបនីយកម្ម” ។
- អតីតប្រមុខរដ្ឋនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
- ចាប់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

តើមានការចោទប្រកាន់អ្វីខ្លះ?

ការចោទប្រកាន់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ពី ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញា ទីក្រុងហ្សឺណែវ ដោយផ្អែកលើការចោទប្រកាន់លើអង្គហេតុ និងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចខាងក្រោម៖

- អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ប្រឆាំងនឹងជនជាតិបាម (លើកលែងតែមន្ទីរសន្តិសុខក្រចេញ) និងជនជាតិវៀតណាម (លើកលែងតែឧក្រិដ្ឋកម្មដែលរកឃើញពីឧក្រិដ្ឋកម្មជាបានប្រព្រឹត្តនៅលើទឹកដីវៀតណាម)
- ការរៀបការដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ
- ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង
- មន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ មន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់ មន្ទីរសន្តិសុខអូរកន្សែង និងមន្ទីរសន្តិសុខភ្នំក្រាល
- ការដ្ឋានទំនប់ ១មករា ការដ្ឋានព្រលានយន្តហោះកំពង់ឆ្នាំង ការដ្ឋានទំនប់ត្រពាំងថ្ម សហករណ៍ត្រាំកក់
- ការប្រព្រឹត្តិលើពុទ្ធសាសនិក (កម្រិតត្រឹមសហករណ៍ត្រាំកក់) និង
- ការប្រព្រឹត្តិលើអតីតមន្ត្រីសាធារណរដ្ឋខ្មែរ (កម្រិតត្រឹមសហករណ៍ត្រាំកក់ ការដ្ឋានទំនប់ ១មករា មន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ និងមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់)

នួន ជា

- កើតថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩២៦ នៅខេត្តបាត់ដំបង
- សិក្សាច្បាប់នៅសាកលវិទ្យាល័យធម្មសាគរនៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- អនុលេខាបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា
- ចាប់ខ្លួននៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧

សេចក្តីសង្ខេបអំពីទស្សនវិស័យ

សហព្រះរាជអាជ្ញា

សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា នួន ជា និង ខៀវ សំផន ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមអ្នកដឹកនាំ ជាន់ខ្ពស់បំផុតនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយពួកគេម្នាក់ៗ បានចូលរួមយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងគោលនយោបាយឧក្រិដ្ឋដែលត្រូវបានអនុវត្តទាំងប្រទេស។ ប្រជាជនកម្ពុជាជាប់ លាននាក់ត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការក្នុងលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌ ដែលជាការដាក់ឱ្យទៅជា ទាសករ នៅតាមសហករណ៍ និងការដ្ឋាន។ ប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការ និងរួមដំណេក ដែលផ្ទុយពីធម្មៈរបស់ពួកគេ (ដែលជាការរំលោភសេពសន្ថវៈ) ដើម្បី បង្កើនចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ។ ពុទ្ធសាសនិក “ប្រជាជនថ្មី” អតីតមន្ត្រីសាធារណៈរដ្ឋខ្មែរ និង កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមដែលគេសង្ស័យថា មិនស្មោះត្រង់ ហើយជាញឹកញាប់ ប្រជាជន ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយបុគ្គលណាម្នាក់នៅក្នុងប្រទេសអនុស្សទាំងនេះ ត្រូវបាន កំណត់ជាគោលដៅដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ជនរងគ្រោះទាំងនេះត្រូវបាន បញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខ ហើយត្រូវបានឃុំឃាំងក្រោមលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌ ធ្វើ ទារុណកម្ម និងសម្លាប់ដោយគ្មានការជំនុំជម្រះ។ ជនជាប់ចោទបានប្រព្រឹត្តអំពើ ប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិវៀតណាម និងជនជាតិចាម។ គោលនយោបាយរបស់ របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គឺដំបូងត្រូវបណ្តេញ បន្ទាប់មកត្រូវសម្លាប់ជនជាតិវៀត ណាមទាំងអស់ និងបំផ្លាញក្រុមជនជាតិចាម តាមរយៈសកម្មភាពបន្តបន្ទាប់ រួមទាំង ការសម្លាប់ផងដែរ។

នួន ជា

នួន ជា ទទួលយកការទទួលខុសត្រូវផ្នែកសីលធម៌សម្រាប់ហេតុការណ៍ផ្សេងៗនៃរបប កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ នួន ជា យល់ថា ដើម្បីយល់ដឹងពីហេតុការណ៍ទាំងនេះ ត្រូវ ពិចារណាទៅលើមូលហេតុដើមដំបូងនៅមុនឆ្នាំ១៩៧៥ និងផលវិបាកក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩។ សម្រាប់ នួន ជា មូលហេតុដើមដំបូងគឺ វៀតណាម ដែលបានឈ្លានពាន កម្ពុជា និងបង្កប់អ្នកចូលដៃក្នុងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលប៉ុនប៉ងផ្តល់រំលឹកភិបាល កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យស្របច្បាប់។ ការទំលាក់គ្រាប់បែករបស់សហរដ្ឋអាមេរិកដែល ធ្វើឱ្យខ្ទេចខ្ទីរ និងសង្គ្រាមស៊ីវិល ដែលធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាវិនាសហិនហោច ក៏ជាមូល ហេតុដើមដំបូងដែរ។ ផលវិបាកចម្បងរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យគឺ ការឈ្លានពាន ប្រទេសកម្ពុជាដោយខុសច្បាប់ពីប្រទេសវៀតណាម។ សម្រាប់ នួន ជា កត្តាទាំងអស់ នេះនាំឱ្យមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការកំណត់ទៅលើកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនេះ។ មូលហេតុដើមដំបូងទាំងនេះបានធ្វើឱ្យកម្ពុជាស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពអាសន្នឥតឈប់ឈរ ដែលធ្វើឱ្យមានគោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២ ដោយគោលនយោបាយនេះ មិនត្រឹមតែជាយុត្តិកម្ម ប៉ុន្តែក៏ជា ភាពស្របច្បាប់ផងដែរ។ នួន ជា ក៏អះអាងថា សហព្រះរាជអាជ្ញា មិនបានបង្ហាញបទ ល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឱ្យហួសពីវិមតិសង្ស័យនៅឡើយទេ ហើយថា សហ ព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញនូវការបកស្រាយពីហេតុការណ៍របៀបសាមញ្ញខ្លាំងមួយ។

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

សម្រាប់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សក្ខីកម្មផ្ទាល់មាត់របស់ដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ៦៤ និងជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការកំណត់ ធាតុផ្សំសម្ភារនៃបទល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់។ សហមេធាវីនាំមុខស្នើឱ្យអង្គ ជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអនុវត្តច្បាប់ ពិចារណាទៅលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ពិចារណាលើភស្តុតាងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅពេលកំណត់ថាតើ អំពើដែល ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងដីកាដោះស្រាយ ជាបទល្មើសនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ហើយថាតើ ជនជាប់ចោទបានប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនោះដែរឬទេ និងដើម្បី ទទួលស្គាល់ព្យសនកម្មដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទទួលរង ដោយសារតែឧក្រិដ្ឋ កម្ម ដែលជនជាប់ចោទអាចនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោស។ សហមេធាវីនាំមុខក៏បានដាក់សំណើ ទាមទារសំណងចុងក្រោយដែលស្នើសុំឱ្យទទួលស្គាល់គម្រោងសំណងចំនួន ១៧ ថា ជាការផ្តល់សំណងតាមផ្លូវតុលាការ ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ខៀវ សំផន

សម្រាប់ ខៀវ សំផន សហព្រះរាជអាជ្ញាព្យាយាមបង្ហាញថា បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានតាក់តែង និងអនុវត្តគោលនយោបាយដែលនាំឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ដោយមិនបានពិចារណាលើអង្គហេតុ និងសក្ខីកម្ម ដោយអនុលោមតាមវិធាននៃការ ជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌នោះទេ។ នួន ជា អះអាងថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន អនុវត្តលើសយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ហើយបានអនុវត្តច្បាប់ដែលមិនមានអត្ថិភាពក្នុង ពេលដែលហេតុការណ៍ទាំងនោះបានកើតឡើង និងបានបង្ហាញពីការរំលោភច្បាប់ នីតិវិធី និងច្បាប់សារធាតុ ដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃការជំនុំជម្រះ។ ខៀវ សំផន ក៏សង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធជាមួយវៀតណាម ជា ពិសេស នៅតាមតំបន់ព្រំដែន។ ខៀវ សំផន បដិសេធគោលនយោបាយរបស់បក្ស កុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដែលបានបង្ហាញ និងចោទជាសំណួរលើភាពជឿបាននៃសាក្សី និង ភស្តុតាងដែលបានស្តាប់។ ជាចុងក្រោយ ខៀវ សំផន បដិសេធការចោទប្រកាន់ពី អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងបទល្មើសដទៃទៀតដែលបានចោទប្រកាន់លើរូបលោក ព្រោះបទល្មើសទាំងនេះមិនអាចកំណត់ជាជនរងគ្រោះឧក្រិដ្ឋ ដែលលោកបានចូលរួម ហើយថាលោកមិនដែលមានចេតនាប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយឡើយ។